

## **ДО ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ**

**Ворожбіян М.І., Іващенко М.Ю.**

*Харківський національний університет міського господарства  
імені О.М. Бекетова, м.Харків*

Нині в багатьох країнах відбувається переорієнтація концептуальних підходів у сфері професійної безпеки та охорони праці до мети – «професійне здоров'я» під час трудового процесу. Курс України на вступ до Європейського Союзу потребує принципово нового підходу до ідеології власника щодо відповідальності за життя і здоров'я найманих працівників.

Одним із інструментів в вирішенні проблем в охороні праці є наявність сучасної системи управління охороною праці (СУОП). Основним завданням якої є проведення «запобіжних дій» для зменшення рівня професійного ризику на виробництві, якраз на це націлена затверджена Концепція реформування системи управління охороною праці в Україні (2018 р.), метою якої є створення національної системи запобігання виробничим ризикам, але нажалі процес реформування йде мляво.

Розвиток нового концептуального підходу потребує вдосконалення системи управління охороною праці, інтеграції до неї таких складових, як фізіологічна, психічна та соціальна безпека працівника, виходячи з мети забезпечення професійної безпеки загалом, тобто «професійного здоров'я».

Здоров'я та безпека на робочому місці є одним з найбільш важливих і найбільш розвинених та актуальних аспектів політики ЄС у сфері зайнятості та соціальної політики. Окрім головної мети політики з охорони праці ЄС, відокремлюють допоміжні цілі – профілактика соціальних ризиків (стресів, депресій, ризиків, пов'язаних з алкогольною або наркотичною залежністю), нам необхідно враховувати цей досвід. Управління системою охорони праці, наприклад в Німеччині, здійснюється з двох напрямків – зі сторони держави та профспілок, тобто є дуальною, першим компонентом якої є державний нагляд за охороною праці, другий компонент системи – це організації страхування від нещасних випадків, а саме професійні спілки та каси страхування. Потрібно активізувати діяльність наших профспілок в вирішенні питань охорони праці, з урахуванням європейського досвіду, та розглядати ці проблемні питання, як спільні з роботодавцем та державою.

Необхідно більш активно впроваджувати системи оцінювання та сертифікації системи менеджменту охорони праці на принципах OHSAS 18001 та вітчизняного стандарту ДСТУ-П OHSAS 18001 «Системи управління безпекою та гігієною праці» щодо побудови та впровадження сучасних СУОП. Саме системи менеджменту є ефективним інструментом управління ризиками і зниження їх вірогідності. Для цього потрібно вдосконалювати процес підготовки інженерів з охорони праці з урахуванням потреб певних галузей економіки, що на сьогодні не завжди можливо із-за невизначеності студентів в майбутній роботі, проте це важливе питання потрібно вирішувати як найшвидше.